

**КЗВО «Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»
Відокремлений структурний підрозділ
«Фаховий музичний коледж»**

Циклова комісія «Теорія музики»

Завдання

до самостійної роботи здобувачів освіти

з вибіркової навчальної дисципліни

«ЛЕКТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ ТА МУЗИЧНА КРИТИКА»

Освітньо-професійний ступінь: Фаховий молодший бакалавр

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: В5 Музичне мистецтво

Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

Дніпро - 2025

Розробник: *Капітонова К. П.* – докторка філософії (PhD), викладачка циклової комісії «Теорія музики».

Розглянуто та схвалено на засіданні ЦК «Теорія музики»

Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Голова ЦК «Теорія музики» Ірина ГОРЧАКОВА

Самостійна робота є формою навчання здобувача освіти, яка сприяє засвоєнню необхідних знань, опануванню необхідних знань та навичок. Також самостійна робота допомагає навчатися планомірно та систематично. Вона передбачає різноманітні форми праці.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ТА ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

<i>Назва теми, завдання</i>	<i>Усього годин</i>
Тема 1. Публічна діяльність музикознавця. Творчі портрети відомих лекторів-музикознавців. Складання професіограми лектора-музикознавця. Аналіз сценічного образу й ролі лектора. Створення короткого нарису або есе про одного обраного лектора.	12
Тема 2. Лекторська промова. Тематична лекція-концерт. Анотації до музичних творів. Написання й виконання фрагмента публічної промови на музичну тему. Розробка плану-сценарію заходу з урахуванням аудиторії та акустичних умов. Написання анотацій для монографічної програми та для концерту з творів різних композиторів.	15
Тема 3. Інформаційні жанри музичної критики. Створення анонсу, прес-релізу або репортажу про уявний концерт.	9
Тема 4. Аналітичні жанри музичної критики. Написання короткої рецензії або огляду концертної програми.	10
Тема 5. Художньо-публіцистичні жанри музичної критики. Написання есе чи творчого нарису про значення музично-просвітницької діяльності.	10
Усього годин:	56

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Публічна діяльність музикознавця. Творчі портрети відомих лекторів-музикознавців.

1. Ознайомитися з біографіями та діяльністю видатних лекторів-музикознавців.
2. Скласти професіограму лектора-музикознавця, визначивши основні компетентності: професійні знання, комунікативні якості, сценічна культура, емоційна виразність тощо.
3. Проаналізувати сценічний образ та роль лектора у формуванні сприйняття музичного твору.
4. Написати есе (1–2 стор.) про обраного лектора-музикознавця, висвітливши його стиль, методи подачі матеріалу та особистісні риси.

Тема 2. Лекторська промова. Тематична лекція-концерт. Анотації до музичних творів

1. Ознайомитися зі структурою та стилістичними особливостями лекторської промови.
2. Підготувати і виконати фрагмент публічної промови (3–5 хв) на музичну тему (наприклад, про композитора, жанр або конкретний твір). Оцінити ефективність мовлення: темп, інтонацію, логічні наголоси, виразність.
3. Розробити план-сценарій тематичної лекції-концерту, враховуючи склад аудиторії, формат заходу та акустичні умови.
4. Написати дві короткі анотації:
 - о до монографічної програми (твори одного композитора);
 - о до концертної програми з творів різних авторів.

Тема 3. Інформаційні жанри музичної критики

1. Ознайомитися з особливостями інформаційних жанрів: анонс, допис, репортаж, інтерв'ю, анотація.
2. Створити один із жанрових варіантів:
 - о анонс майбутнього концерту;
 - о репортаж про уявний концерт (з описом атмосфери, виконавців, публіки);
 - о анотацію до виконання твору.
3. Врахувати вимоги до об'єктивності, чіткості подання фактів та виразності стилю.

Тема 4. Аналітичні жанри музичної критики

1. Ознайомитися з прикладами аналітичних жанрів – рецензія, огляд, стаття.
2. Написати коротку рецензію або огляд концертної програми (реальної чи уявної), з урахуванням таких аспектів:
 - о художня цінність репертуару;
 - о рівень виконавської майстерності;
 - о реакція слухачів;
 - о аргументованість власної оцінки.
3. Звернути увагу на баланс між аналітичністю та емоційністю викладу.

Тема 5. Художньо-публіцистичні жанри музичної критики

1. Ознайомитися зі специфікою художньо-публіцистичних жанрів (есе, нарис, фейлетон, памфлет).
2. Написати есе нарис (1–2 стор.) на обрану тему: «Значення музично-просвітницької діяльності у сучасному культурному просторі» або «Місія музикознавця як медіатора між мистецтвом і слухачем».

3. Визначити головну ідею, емоційно-естетичний тон тексту, використати художні засоби (метафори, образні порівняння, цитати).
4. Підготувати коротку усну презентацію свого есе для обговорення в групі.

Критерії оцінювання знань і компетентностей з навчальної дисципліни

«Лекторська майстерність та музична критика»:

«Зараховано» (A-E за шкалою ECTS) ставиться здобувачу освіти:

- який виконав робочу програму за результатами поточного контролю;
- виконав блок самостійної роботи (творчі та аналітичні завдання);
- за підсумковим оцінюванням демонструє:
 - знання професійних характеристик лектора-музикознавця, вміння аналізувати його діяльність;
 - навички складання сценарію концертної програми з урахуванням аудиторії та умов проведення;
 - уміння створювати тексти інформаційних та аналітичних жанрів музичної критики (анотації, прес-релізи, рецензії);
 - здатність виконати короткий публічний виступ, дотримуючись вимог сценічної культури та логіки викладу;
 - розуміння місця та функцій музичної критики у культурному просторі.

«Не зараховано» (FX-F за шкалою ECTS) ставиться здобувачу освіти:

- який протягом семестру має понад 70% не відпрацьованих заборгованостей;
- не володіє теоретичним матеріалом курсу;
- не може:
 - дати визначення основних понять (лекторська промова, концертна програма, жанри музичної критики);
 - скласти простий план-сценарій музичного заходу чи написати анотацію;
 - підготувати інформаційний чи аналітичний текст (анонс, рецензія, огляд);
 - виступити з фрагментом промови;
 - пояснити специфіку ролі лектора-музикознавця або функції музичної критики.

Рекомендована література

Основна

1. Голуб Н. М. Музична рецензія як жанр. *Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки*. 2021. № 4. С. 43–53.
2. Лігус М. Перформативні виміри академічної і публічної філософії. *Наукові записки НаУКМА. Історія і теорія культури*. 2023. Т. 6. С. 57-64.
3. Педагогічна майстерність: підручник / [Т. В. Петровська, Г. В. Жукова]; за заг. ред. Т. В. Петровської. К.: Позднішев, 2024. 402 с.
4. Теслюк В. М. Основи красномовства: навч. посіб. К. : ЛіраК, 2020. 524 с.

Додаткова

1. Берегова О. Сучасні комунікаційні технології в культурі України. Навчальний посібник. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2006. 178 с.
2. Білоус В. Психологічні аспекти формування виконавської художньої майстерності : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. мистецтв. : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво». К., 2005. 16 с.
3. Благун Н. М. Основи культури й техніки мовлення: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 41 с.
4. Гапотій В. Д. Основи ораторського мистецтва: навчально-методичний посібник. Мелітополь : ФОРМ Однорог Т.В., 2019. 168 с.
5. Граб У. Музикологія як академічна дисципліна : витоки, розвиток, проблематика. Методичні рекомендації. Львів, 2007. 40 с.
6. Зінькевич О., Чекан Ю. Музична критика: теорія та методика: навч. посіб. Чернівці : Книги–ХХІ, 2007. 420 с.
7. Ісаєнко Т. К., Лисенко А. В. Риторика : навч. посібн. Полтава : ПолтНТУ, 2019. 247 с.
8. Красницька О. Основи ораторського мистецтва та риторичної комунікації : практикум. Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2019. 110 с.
9. Куньч З. Й. Українська риторика: історія становлення і розвитку: навчальний посібник . Львів : Львівська політехніка, 2011. 248 с.
10. Левченко О. Науковий стиль: культура мовлення : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. 204 с.
11. Мельник Л. О. Музична журналістика: теорія, історія, стратегії. На прикладах із щоденної преси Львова від початків до сьогодення: монографія. Львів : ЗУКЦ, 2013. 384 с.
12. Олійник О. Б. Риторика : Навч. посібн. К. : Кондор, 2009. 170 с.
13. Ораторське мистецтво: підручник / М. П. Требін, Г. П. Клімова, Н. П. Осипова [та ін.]; за ред. : М. П. Требіна, Г. П. Клімової. 2-ге вид. Харків : Право, 2015. 208 с.
14. Серета Н. В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків : НТУ «ХП», 2019. 304 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/> (дата звернення : 21.08.25).
2. Національна історична бібліотека України. URL: www.nibu.kiev.ua/ (дата звернення : 24.08.25).
3. Електронний каталог Наукової бібліотеки НАКККиМ. URL: <http://library.nakkkim.edu.ua/> (дата звернення : 20.08.25).
4. Електронна бібліотека «Культура України». URL: <http://elib.nplu.org/> (дата звернення : 18.08.25).
5. Національна спілка композиторів України. URL: <https://composersukraine.org/> (дата звернення : 22.08.25).
6. Ноти українських композиторів. URL: <http://ukrnotes.in.ua/> (дата звернення : 21.08.25).